

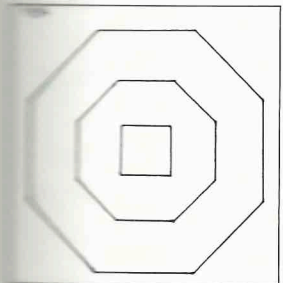
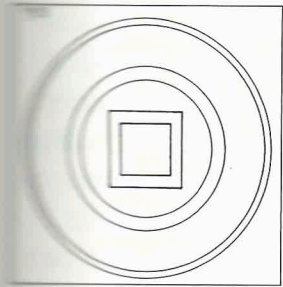
Bloemenuurwerk

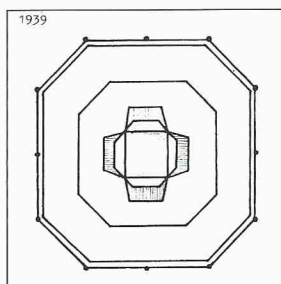
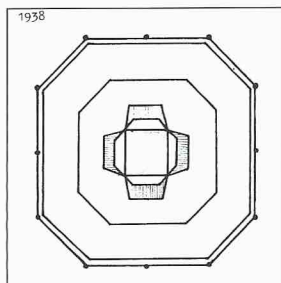
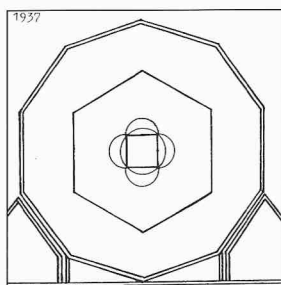
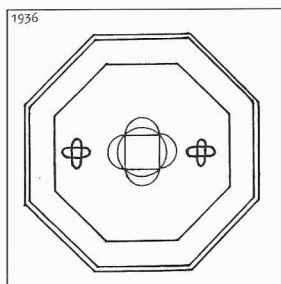
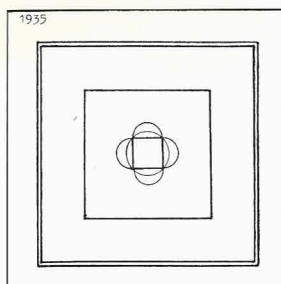
Wanneer een bloem van de passieflora opengaat is het middag. Het is toch wonderlijk dat de bloemen ons het uur van de dag kunnen vertellen. Het was de Zweedse natuurkundige en plantenkenner, Carl von Linné, die enkele eeuwen geleden bijna elke bestaande plant en dier op aarde een naam gaf. Hij ontdekte ook dat de bloemen zich altijd op hetzelfde tijdstip openen of sloten, en dit zette hem aan om bloemenuurwerken te maken.

Op het einde van de 19de eeuw en in het begin van de 20ste eeuw werden de bloemenuurwerken meer voorzien van mechanisch aandrijvingen om zo een juistere tijdsaanduiding te hebben en zich niet zozeer te baseren op het openen en/of sluiten van de bloemen. Het bloemenuurwerk in Water-Works Park - Detroit, Michigan - U.S.A., (reeds vermeld in het jaar 1893), werd aangedreven door water. Edinburgh (Schotland) had in 1903 al een bloemenuurwerk maar slechts met één wijzer voor de aanduiding van de uren. Vanaf 1904 was er zowel een wijzer voor de uren als de minuten. Van de bloemenuurwerken van Les Avants - Montreuil en Interlaken in Zwitserland bestaan er al postkaarten met in de versiering het jaartal 1906. Vele bloemenuurwerken zijn door vandalisme verdwenen, maar toch werden er in de jaren '70 nog nieuwe aangelegd. Het bloemenuurwerk van Oostende is ook niet gespaard gebleven van vandenstreken. Hiervan vinden we regelmatig verslag in de lokale kranten. De meest voorkomende vernielingen zijn het doordraaien of het plooiën van de wijzers. In België treffen we, naast Oostende die wel de meest bekende locatie is, nog een bloemen-uurwerk aan in Welkenraedt – Place des Combattants, Genk - Boxbergheide en Brussel - Tentoonstellingspark. Vroeger was er nog een bloemenuurwerk in Liège – Square d'Avroy en Herbesthal (Lontzen) – treinstation, ter gelegenheid van een bebloemingswedstrijd.

Oostende

Begin juni 1933 werd er voor het eerst een bloemenuurwerk aangelegd op de heuvel van het Leopoldpark in het verlengde van de Leopold II-laan. Deze glooiing werd reeds jaren met een bloemenmotief beplant met in de

achtergrond de fontein die werd opgericht ter gelegenheid van de aansluiting van de Oostendse waterdistributie op het Bocqwater in het jaar 1923. De Rotary heette ons welkom ter gelegenheid van de 18-de Conventie op 27 juni 1927. In 1930 stond de versiering in het teken van 100 jaar België en in 1931 bracht men hulde aan onze koningen Leopold I, Leopold II en Albert I.

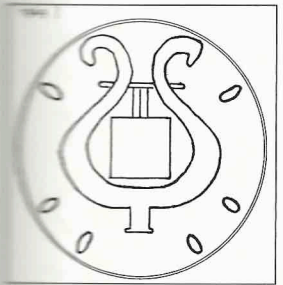
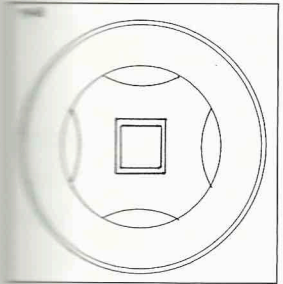
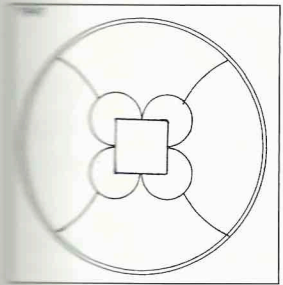
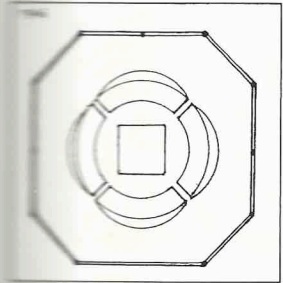
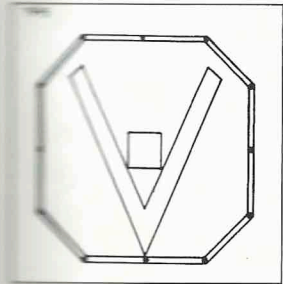
Het bloemenuurwerk is tot stand gekomen door een overeenkomst tussen de stad Oostende en de firma Marcel Vanhabost uit Komen. Daarin stond vermeld dat de heer Vanhabost het mechanisme van het bloemenuurwerk ter beschikking stelde aan de stad. Als compensatie mocht hij gratis verlichte reclamezuilen met een uurwerk in de stad plaatsen. Alle inkomsten uit de verhuring van deze reclameborden waren voor de firma Vanhabost. De stad zag af van alle heffingen en taksen op deze zuilen. De concessie vermeldde tevens dat alles eigendom werd van de stad na het verstrijken van het contract.

Deze zuilen bevonden zich volgens de reclamefolder, "De verlichtbare uurwerk-publiciteits-kolommen" van de firma Marcel Vanhabost, Komen (België) op de volgende plaatsen: Kursaal, Station Kapellebrug, Albertplein Mariakerke, Schouwburg, Badenpaleis en Marie-Joséplein.

Gedurende de Tweede Wereldoorlog werden zowel de reclamezuilen als het bloemenuurwerk vernield. Na de oorlog werden de reclamezuilen niet meer teruggeplaatst en werd het bloemenuurwerk hersteld met het fonds oorlogsschade.

Maar zoals altijd in Oostende was niet iedereen gelukkig met dit initiatief. Tegenstanders vonden dat op het einde van de Leopold II-laan het standbeeld van Koning Leopold II beter tot zijn recht zou komen. Voorstanders waren van oordeel dat niemand nog kon opwerpen dat zijn horloge stilgevallen was, want overal in stad kon men het juiste uur lezen. Pech voor de studenten die nu op tijd op school moesten zijn. Ten slotte haalden de voorstanders hun slag thuis na een hevige polemiek in de plaatselijke pers waarbij de commerciële en ook de politieke belangen een grote rol speelden. Een Salomonsoordeel, waarbij de concessie voor één jaar werd verleend, bood uitkomst, maar gezien het enorme succes werd het contract onmiddellijk verlengd.

De mensen van de beplantingsdienst kenden voor het versieren van het bloemenuurwerk geen problemen daar ze reeds vertrouwd waren met de bloemenmozaïeken in de Leopold II-laan en omgeving. Dat deze kennis ook het College van Burgemeester en Schepenen en de Gemeenteraad

niet ontgaan was, lezen we in het verslag van de zitting van 31 augustus 1934 ter gelegenheid van de pensionering van de heer Camille Collard, directeur van de beplantingsdienst: " Wat een kunstschilder met palet en penseel op het doek tovert, verwezenlijkt M. Collard met de middelen welke de bloemenwereld in zijn bereik stelt: geeft hem een hoekje aarde en een rijke collectie van bloemen en hij zal U de mooiste schilderij in levenden vorm en glans weergeven. Zijn meesterstuk is zeker wel het wonderlijke bloemenuurwerk, deze ongeëvenaarde aantrekkelijkheid onzer stad welke de kroon spant van het groot talent door M. Collard in de uitoefening van zijn ambt aan den dag gelegd."

Het mechanisme van het bloemenuurwerk, dat door een elektrische motor van 220 V en 3/10 PK aangedreven wordt, bevindt zich onder de grond. De wijzers, belegd met bladgoud hebben een lengte van 4 en 3 meter en wegen respectievelijk 90 en 70 kilogram. Ook werd op 23 juni 1933 een bronzen klokje achter het haagje geplaatst. Het klokje, dat dateert van 1748, was afkomstig van de "De Peperbusse", een restant van de Sint-Pieterskerk die in 1896 afbrandde.

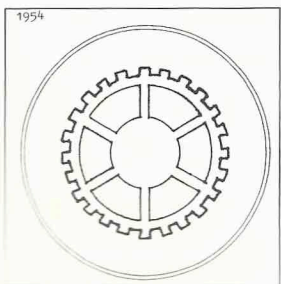
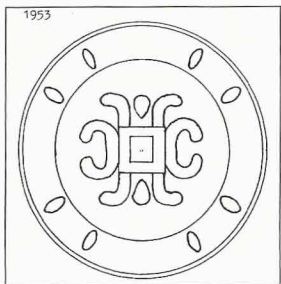
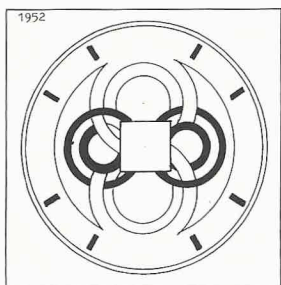
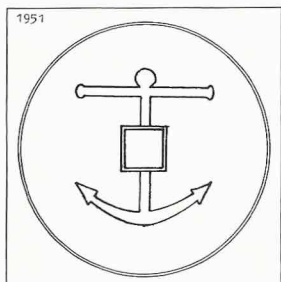
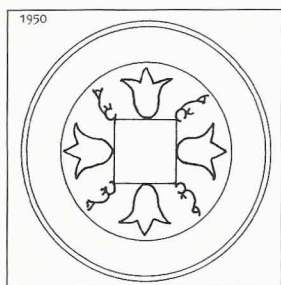
Het bloemenuurwerk heeft elk jaar een andere versiering. Soms is een duidelijk thema aanwezig, dat men uitbeeldt in de wijzerplaat, soms is het louter een bloemenmotief. Maar elk jaar is er iets nieuws. Het is aan de hand van deze motieven dat men gemakkelijk het jaar op een foto of een postkaart kan achterhalen.

Dit jaar staat "Open Monumentendag" in het teken van "de tijd". Een bloemenuurwerk met diverse thema's geeft ons een tijdsbeeld en toont ons via zijn versieringen de belangrijkste gebeurtenissen van de afgelopen decennia. Voor Oostende probeer ik dat aan te tonen in het vervolg van dit artikel. Bovendien bied ik zo wat hulp aan om het dateren van foto's en postkaarten te vergemakkelijken.

Vooraf geef ik enkele duidelijke kenmerken waarop men moet letten om het jaartal van de postkaart of foto van het Oostendse bloemenuurwerk te achterhalen. Men kan dan al onmiddellijk een periode afbakenen. Binnen deze periode kan men dan verder zoeken om het juiste jaar te vinden.

Periodekenmerken

- Vanaf 1938 versieren de watervallen het uurwerk.

- Van 1938 tot en met 1962 zien we de vis in de vijver voor het bloemenuurwerk en tot 1962 kan men in de achtergrond van het bloemenuurwerk een fontein als decor zien.
- Tussen 1956 en 1962 ligt het bloemenuurwerk op een eiland gevormd door de uitloper van de toen aangelegde Europese autoweg en kunnen we op sommige postkaarten verkeerstekens ontdekken, in 1957 komen de verkeerslichten in beeld.
- In 1963 verhuist het bloemenuurwerk naar zijn huidige plaats.
- Vanaf 1985 is een kleine talud met datum aangebracht. In de zomermaanden wordt de datum elke dag aangepast.

Jaarvoorstellingen en -thema's

1933 - Bloemenuurwerk in de vorm van een cirkel met 12 cijfers.

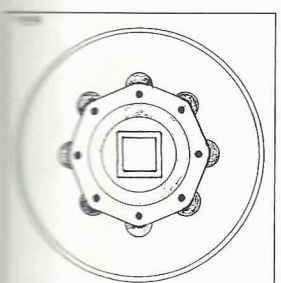
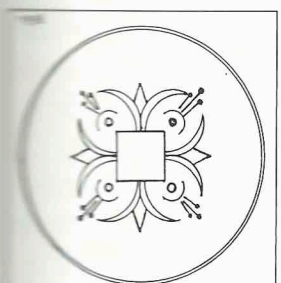
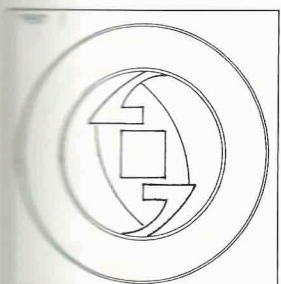
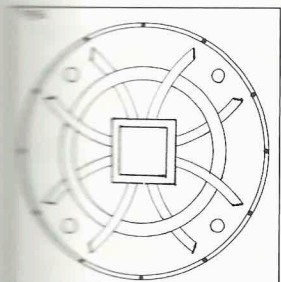
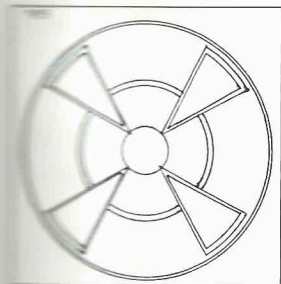
1934 - Bloemenuurwerk in een achthoek met op de achtergrond een fronton met "Oostende".

1935 - Het eerste thema was een opdracht aan Koningin Astrid en Koning Leopold. De ineengevlochten letters A en L werden op de voorgrond afgebeeld. In het fronton stond "Ostende" vermeld, met in de hoofdletter O een kleinere O. Na het ongeval in Marche-les-Dames, waarbij Koning Albert I verongelukte, werden Leopold III en Astrid ons nieuw vorstenpaar. Achttien maanden later stierf Koningin Astrid in een verkeersongeval in Küssnacht aan de rand van het Vierwoudstedenmeer. Na het ongeval werden de letters bedekt met een rouwfloers.

1936 - Een letter L op de voorgrond met, respectievelijk links en rechts, de wapenschilden van Oostende en West-Vlaanderen. Het fronton vermeldde nog steeds "Ostende" zoals in 1935. Dit lokte wel enige reactie uit in de pers: "Oostende ligt in Vlaanderen", en hekelde men de twee O's in elkaar.

1937 - Twee L's, één links en één rechts gericht met kroon erboven, versierden op de voorgrond het bloemenuurwerk. In het fronton staat nog steeds "Ostende". Men pakte uit met dezelfde versiering van de wijzerplaat als in 1936. Wel werd een bijkomende mozaïekversiering aangebracht, aansluitend aan de rechter- en linkerbenenhoek van de wijzerplaat.

1938 - De rotsstenen van de Gentse Floraliën van 1937 werden aangekocht waarmee sierlijke watervallen werden aangelegd langs de beide kanten van het uurwerk. Deze watervallen mondden uit in de vijver, met

de grote siervis, vóór het bloemenuurwerk. Het ontwerp was van de heer E. Verhulst, directeur van de beplantingsdienst. De watervallen en de vijver werden geplaatst door werklieden van de firma Flora uit Mortsel volgens de overeenkomst afgesloten bij de aankoop van de rotsstenen. De kroon was aangeplant tussen een naar links en rechts gerichte L van Leopold III. We vinden eveneens links en rechts de wapens van West-Vlaanderen en Oostende. Vanaf nu vermeldde het fronton bijna steevast "OOSTENDE".

1939 – Hier zijn de meningen verdeeld, maar men kan ervan uit gaan dat de versiering van het bloemenuurwerk hetzelfde motief had als in 1938. Bewijs hiervan, een foto genomen voor het bloemenuurwerk met de deelnemers van het "Puikturnerskamp Oost – West-Vlaanderen", dat plaatsvond in Oostende op 14 mei 1939.

1940 – 1944 - Gezien de oorlogsomstandigheden werden geen bloemenmotieven aangeplant in de stad Oostende. Er werd door de bezetter heel wat schade aangebracht in het Leopoldpark en aan het bloemenuurwerk. De omheining werd verwerkt in de antitankwal, de wijzers van het bloemenuurwerk werden verwijderd en het klokje werd later teruggevonden tussen het puin van het postgebouw. De Duitse troepen hadden het gebruikt als alarmklok. Ook de beschermplaat van het mechanisme was verdwenen, zodat na de oorlog alles gedemonteerd, gereinigd en hersteld moest worden.

1945 – Daar de wijzers verdwenen waren en het mechanisme niet werkte, werd op de plaats van het bloemenuurwerk hulde gebracht aan de bevrijders van de stad Oostende. Op het fronton stond vermeld "XII Manitoba Dragoons". Op de wijzerplaat kwam een grote V van Victoria met hieraan de vlaggen van de geallieerden in bloemen.

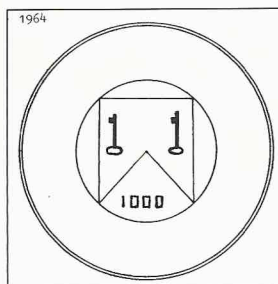
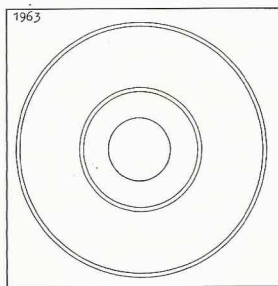
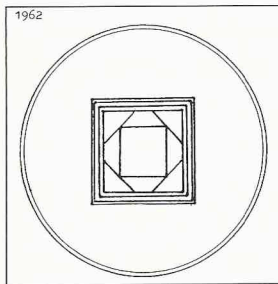
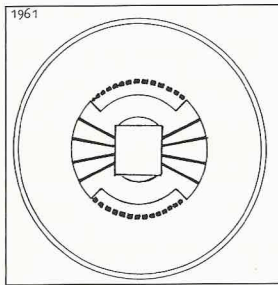
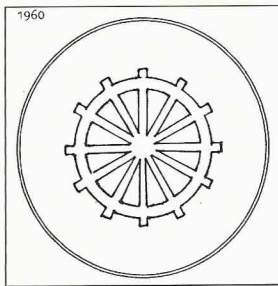
1946 – 100 jaar Ostend – Dover. Op de wijzerplaat was een reddingsboei in bloemen uitgewerkt. De guirlande voor de vijver vermeldde "Ostend – Dover". Op het fronton was "Oostende" vervangen door "1846-1946".

1947 – Een bloemenmozaïek.

1948 – Opvallend is hier het gebruik van Romeinse cijfers in plaats van de traditionele Arabische cijfers. De Romeinse cijfers IV (4) tot VIII (8) waren wel verkeerd geplaatst. Er werden nog tweemaal Romeinse cijfers gebruikt. In 1989 met de twaalf Romeinse cijfers en in 1990 met alleen de even getallen.

1949 – Muziekfestival 100 jaar Muziekconservatorium. Een lier versierde het centrale gedeelte en in de guirlande was een notenbalk aangebracht.

1950 – Wijzerplaat was versierd met lelies ter gelegenheid van de Gentse

Floralien

1951 – Een scheepsanker sierde het bloemenuurwerk ter gelegenheid van het Zeevaartsalon in Oostende.

1952 – Een bloemenmotief bestaande uit concentrische cirkels. Alleen de getallen 3, 6, 9, 12 werden aangebracht, de andere cijfers waren vervangen door strepen.

1953 – Een symmetrisch motief met opnieuw maar 4 cijfers. De andere cijfers werden vervangen door ovals.

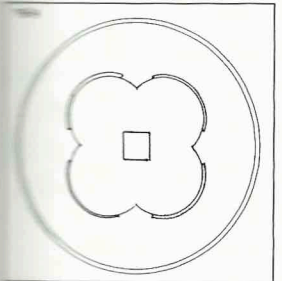
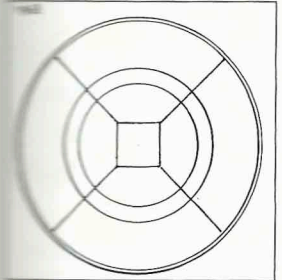
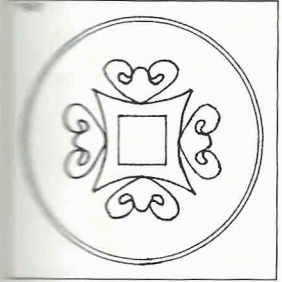
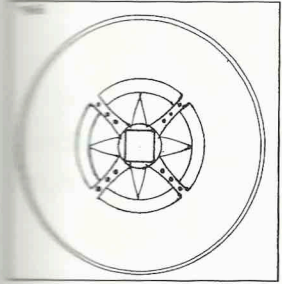
1954 – Het embleem van de Rotary treffen we aan als versiering ter gelegenheid van het Internationaal Congres dat plaats vond in Oostende van 10 tot 13 september 1954.

1955 – Honderd vijftig jaar "Onafhankelijkheid van België". Slechts 4 cijfers op de wijzerplaat, de andere zijn vervangen door de hoeken van 4 gelijkbenige driehoeken die met hun toppunten samenkomen in het midden. In die driehoeken zijn achtereenvolgens de kleuren van de volgende vlaggen verwerkt: België, Belgisch-Congo, West-Vlaanderen en Oostende.

1956 – Het jaar van de doortrekking van de autosnelweg Oostende – Brussel tot aan het Kursaal zodat het bloemenuurwerk op een eiland kwam te liggen. Op de guirlande voor het bloemenuurwerk staat "Oostende - Brussel". Ook dit jaar zijn slechts 4 cijfers verwerkt in het bloemenmotief. Toen sprak men nog van "Koning Auto" en alles wat even in de weg lag van de auto moest verdwijnen of verplaatst worden. Denk maar even aan de bank in Jugendstil tussen de twee 'squares' in de Koninginnelaan. Op het einde van het jaar 1956 blokletterden de kranten reeds dat het bloemenuurwerk moest verhuizen. Het was veel te gevaarlijk om het te bereiken, tussen de twee rijstroken van het verlengde van de autosnelweg. De auto's die uit de richting Brussel komen hadden geen zicht op het naderende verkeer. Men kon ook niet op een deftige manier een foto nemen van ons vermaarde bloemenuurwerk en daarom stelde de Zeewacht (van vrijdag 12 oktober 1956) voor om het bloemenuurwerk te verhuizen naar het Marie-Joséplein, vóór het standbeeld van Minister Beernaerts. Op deze plaats zou het bloemenuurwerk met het hekken en het beeld in de achtergrond zeker tot zijn recht komen.

1957 – De twaalf cijfers stonden tussen 2 concentrische cirkels en in de guirlande waren afwisselend 2 symmetrische letters J en een boog als versiering aangebracht.

1958 – Oostende – Monaco. Het bloemenuurwerk stond in het teken van de jumelage tussen Oostende en Monaco en het bezoek van Prins Rainier

en Prinses Grace (Kelly) aan Oostende. Het bloemenmotief centraal op de wijzerplaat was zeer fijn en in de guirlande vinden we "Oostende – Monaco" terug.

1959 – Na het prinselijk bezoek van 1958 stond er opnieuw één op het programma. De Prinsen van Luik, onze huidige Koning Albert II en Koningin Paola bezochten Oostende en kregen in de Koninklijke Villa hun huwelijksgeschenk van de Stad Oostende aangeboden. In het midden zien we een brede ronde band met tussen de cijfers een ronde uitstulping. Op de lintversiering waren de namen van de Prinsen van Luik aangebracht.

1960 – Oslo – Oostende, een zeilwedstrijd tussen Oslo en Oostende voor zeilschepen die plaatsvond van 20 tot 26 juli 1960. Hieraan nam onze "Mercator" ook deel. Het bloemenuurwerk was versierd met een scheepsroer en in de band voor de vijver stond vermeld "Oslo-Oostende"

1961 – Het bloemenuurwerk was versierd met een bloemenmozaïek. Typisch hieraan zijn de convergerende lijnen van de cirkel naar het centraal gelegen vierkant.

1962 – In het midden zijn in elkaar passende vierkanten aangebracht. De guirlandes zijn alleen gevuld met een kleur van bloemen en dit zonder motief.

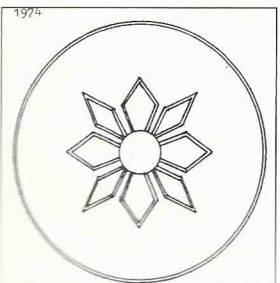
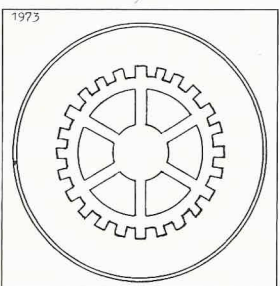
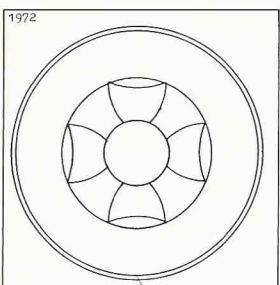
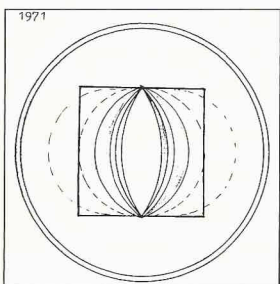
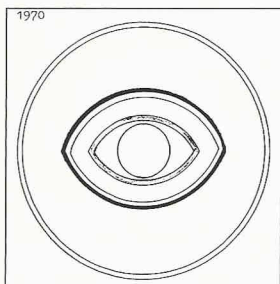
1963 – De verhuis van het bloemenuurwerk. Begin 1963 werd het bloemenuurwerk verplaatst aangezien het afgezonderd lag tussen twee armen van de autosnelweg. Met deze verhuis verdween de fontein achter het bloemenuurwerk maar ook de vis uit de vijver voor het bloemenuurwerk. Wie 'onze vis' wil bewonderen kan dit nog altijd in het park Aviflora in Ingelmunster. Uit een brief van de eigenaar verneem ik dat hij het gekocht heeft van de aannemer die de werken van de verplaatsing heeft uitgevoerd. De versiering van het bloemenuurwerk was gezien de werken eenvoudig qua uitvoering. Het beste kan men de foto van 1963 herkennen aan de slappe holletjesdraad aan de rand van het bloemenuurwerk.

1964 – Oostende 1000 Jaar. Centraal werd het wapenschild van Oostende aangebracht met daarin de vermelding "1000".

Van 1965 tot en met 1978 sierden verschillende mozaïeken het bloemenuurwerk. Steeds zijn de 12 cijfers van de wijzerplaat aangebracht. We kunnen deze periode bestempelen als een stille periode voor het bloemenuurwerk, niettegenstaande ik tot op heden 1974 het meest geslaagde jaar qua versiering vond.

1973 – Dit jaar, voor de tweede maal, staat het bloemenuurwerk in het teken van de Rotary Club. De vorige keer was in 1954. De versiering met

het Rotary-embleem bevond zich in het centrale gedeelte van het bloemenuurwerk. Gedurende de periode van de feestelijkheden werd in het fronton "Oostende" vervangen door "Rotary"

1979 – De versiering was in spiegelbeeld hetzelfde van 1956. Er werden ook maar vier cijfers aangebracht.

1980 – Een gestileerde bloem als bloemenmozaïek en vier cijfers sierden het bloemenuurwerk.

1981 – De versiering stelde een roulette voor en de twaalf cijfers zijn er terug.

1982 – De windroos en maar vier cijfers.

1983 – 50 jaar bloemenuurwerk in Oostende. De wijzerplaat is versierd met de jaartallen 33 en 88. Deze getallen waren oorspronkelijk uitgevoerd in bloemen, maar om de zichtbaarheid te vergroten zijn ze later vervangen door goudkleurige cijfers.

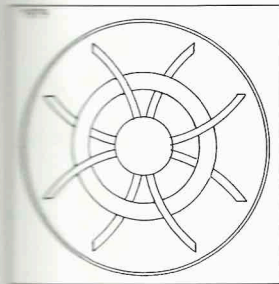
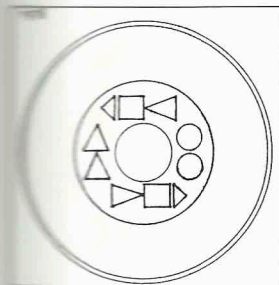
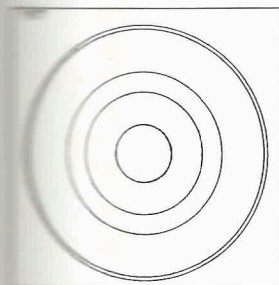
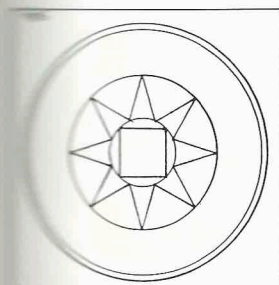
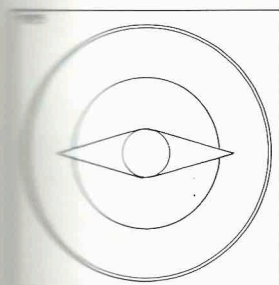
1984 – Op het fronton is Oostende verdwenen en vervangen door de datum. Persoonlijk vind ik dit een goed initiatief. Dit is een goed gegeven om de tijd in een reportage aan te brengen. Verder geen cijfers voor de aanduiding van de uren, wel strepen voor 3, 6, 9 en 12. De andere uren zijn bij het begin en einde van de vier aangebrachte vlakken af te lezen.

1985 – James Ensor. Een verwijzing naar het schilderij de "Bloemenhoed". De bloemenversiering stond in het teken van de viering van Ensors geboorte, 125 jaar geleden. Bovenaan was een hoed afgebeeld en de onderste helft was gevuld met "Ensor". Vooraan verscheen voor het eerst een kleine talud met de datum.

1986 – 125 Jaar Leopoldpark. In 1861 kreeg het Stadsbestuur de toelating van de militaire overheid om een stadspark aan te leggen op het militaire domein gelegen aan de toenmalige Westpoort. De cijfers van de wijzerplaat zijn vervangen door de letters van "Leopoldpark" en op 6 uur staat "125". Het fronton en het kleine talud bleven onveranderd.

1987 – Wapenschild van Stad Oostende. Het stadswapen werd hernomen zoals in 1964.

1988 – Thema "Oostende". De eerste vier letters van "Oostende" zijn door elkaar als versiering aangebracht. Het talud, waar normaal iedere dag de datum aangepast wordt, is dit jaar gewoon met bloemen aangeplant. Redenen daarvoor waren het bouwen van de ondergrondse garages en de aanpassingswerken aan het park. Een pientere drukker had er niets beters op gevonden dan de zes van 1986 mooi tot een acht te verwerken en deze postkaart te laten doorgaan als een kaart van 1988 maar een aan-

dachtige kijker zal vlug zien dat het Leopoldspark geen tweemaal 125 jaar bestaat.

1989 - Oostende, Koningin der Badsteden. In de middencirkel boven het cijfer "zes" was een drielobbige kroon verwerkt. Twaalf Romeinse cijfers vulden de versiering van het bloemenuurwerk aan. Weer was er een discussie over de plaatsing van de Romeinse cijfers op de wijzerplaat. Men moest de cijfers kunnen lezen vanuit het middelpunt van de wijzerplaat. Dus als men zich voor het bloemenuurwerk bevond, staat de "V" die het cijfer 5 voorstelt, omgekeerd.

1990 – Een gestileerde bloem waarvan de bloemblaadjes de oneven cijfers vervingen, de even cijfers zijn Romeins.

1991 – Een uurwerk zonder cijfers maar met een tekening van een zeilbootje op de golven en weer de drielobbige kroon ter hoogte van het cijfer twee.

1992 – Het thema is Europa met de ondertekening van het "Verdrag van Maastricht". Twaalf sterren versieren de wijzerplaat. De uren 3, 6, 9 en 12 zijn aangeduid door de punten van een ster. De andere uren worden aangeduid door kleinere witte punten.

1993 – Honderd Jaar Stedelijk Museum. Schilderspalet met twee penselen en "100" in bloemen uitgewerkt. De tekst "Museum" was uitgevoerd in plaatmateriaal. De tekst was eerst in goudkleur en werd later in het rood geschilderd om de zichtbaarheid te vergroten. Er waren geen cijfers.

1994 – De tekening kan men vergelijken met een strandwindmolentje voor de kinderen. Alleen 3, 6, 9 en 12 waren als cijfers aangebracht.

1995 – Een opengeplooid bloem met in de bloemblaadjes de uren 3, 6, 9 en 12 verwerkt. Ertussen waren er viermaal twee meeldraden.

1996 – Bloemenuurwerk in het teken van de tentoonstelling in de Venetiaanse Gaanderijen "De Baden van Oostende - James Ensor, Satiricus" Oostende 9 juni – 30 september 1996. Het logo, de man die opspringt in het water, sierde de display van het uurwerk. Vier cijfers.

1997 – Een bloemenmozaïek met vier gestileerde bloemen sierde in het midden de wijzerplaat.

1998 – Een scheepsroer was het motief van het bloemenuurwerk. Vier cijfers.

1999 – Een abstract bloemenmozaïek toonde ons de "Brug naar de Toekomst".

2000 – Bij het schrijven van dit artikel is het ontwerp van de versiering van het bloemenuurwerk nog niet klaar.

*Bernard Duflou
mei 2000*

Als slot wil ik nog hulde brengen aan het personeel van de Groendienst. Eerst en vooral aan de mensen die elk jaar een onderwerp maken maar ook aan de mannen die elke dag opnieuw de datum aanpassen, het bloemenuurwerk onderhouden en uren op hun knieën de planten bijknippen en verzorgen. Niet alleen de mannen van nu maar ook hun voorgangers verdienen allen onze blijken van waardering voor dit prachtige bloemenuurwerk, tevens één van de belangrijkste en meest gefotografeerde bezienswaardigheden van de stad Oostende.

